

OFERTA EDUKACYJNA I TURYSTYCZNA NADLEŚNICTWA HAJNÓWKA NA 2025 ROK:

Nadleśnictwo Hajnówka w ramach turystyki udostępnia lokalnej społeczności oraz turystom ścieżki dydaktyczne, szlaki piesze, rowerowe i Nordic Walking. Posiada wiaty z miejscami ogniskowymi oraz parkingi aktywnego udostępniania lasu (AUL). Wąskotorowe Kolejki Leśne przy Nadleśnictwie Hajnówka są jedną z największych atrakcji turystycznych Puszczy Białowieskiej.

1. Ścieżki dydaktyczne:

▪ **ŚCIEŻKA „PUSZCZAŃSKIE DRZEWA”**

Ścieżka znajduje się w miejscowości Topiło wokół śródleśnych stawów na rzece Perebel, przy ostatnim przystanku kolejki. Ścieżkę w kształcie pętli wytyczono na odcinku 4 km. Na jej trasie ustawiono tablice opisujące podstawowe gatunki drzew występujących w Puszczy Białowieskiej, skansen wąskotorowej kolejki leśnej oraz kapliczkę ekumeniczną.

▪ **ŚCIEŻKA „TROPEM ORLIKA”**

Ścieżka usytuowana jest w sąsiedztwie osady Topiło. Powstała w ramach realizacji projektu Life Plus „Ochrona orlika krzykliwego na wybranych obszarach Natura 2000”. Prowadzi ona przez miejsca, które pozwalają przedstawić środowiska niezbędne dla rozwoju populacji orlika w Puszczy Białowieskiej oraz metody zdobywania pożywienia przez tego drapieżnego ptaka. Dziesięć przystanków stwarza możliwość poznania relacji między orlikiem a człowiekiem na przestrzeni dziejów. Tablice zostały opatrzone ciekawymi piktogramami zachęcającymi do poznania tajemnic orlika i Puszczy.

▪ **ŚCIEŻKA „KOLEJKĄ WĄSKOTOROWĄ Z HAJNÓWKI DO TOPIŁA”**

Od maja do końca września odbywają się przejazdy indywidualne i grupowe Leśnymi Kolejkami Wąskotorowymi. Szczegółowy regulamin, rozkład jazdy oraz cennik będzie przygotowany w późniejszym terminie.

2. Szlaki piesze:

- Hajnówka – Narewka „Szlak walk partyzanckich” szlak czerwony, 22 km (na terenie Nadleśnictwa Hajnówka 12,7 km) – NIE CZYNNY Z POWODU SZKODZEŃ DRZEWOSTANÓW,
- Hajnówka – Orzeszkowo – Hajnówka „Szlak Śladami Powstania Styczniowego” szlak niebieski, 31 km – SZLAK ZMODYFIKOWANY ZE WZGLĘDU NA BRAK MOSTU NA RZECE CHWISZCZEJ,
- Białowieża – Topiło – Wiluki szlak żółty, 27 km (na terenie Nadleśnictwa Hajnówka 16,2 km).

3. Szlaki rowerowe:

- Hajnówka – Topiło – Hajnówka, szlak niebieski, 42 km;
- Dubicze Cerkiewne – Topiło – Białowieża, szlak zielony, 41 km (na terenie Nadleśnictwa Hajnówka 10,9 km);
- Białowiecki Szlak Transgraniczny szlak żółty, 58 km w części polskiej (na terenie Nadleśnictwa Hajnówka 9,7 km).

4. Szlaki NORDIC WALKING:

- Walking Park – Kraina Puszczy i Żubra (na terenie Nadleśnictwa Hajnówka 5 tras),
- Trasa 1 „Leśna przechadzka” (oznaczona kolorem zielonym) długość: 5 km,
- Trasa 2 „W pobliżu Krynoczki” (oznaczona kolorem zielonym) długość: 12 km,
- Trasa 3 „Wokół Sacharewa” (oznaczona kolorem czerwonym) długość: 13 km,
- Trasa 4 „Krajobrazy Czerlonki” (oznaczona kolorem czerwonym) długość: 9 km,
- Trasa 5 „Trybami Puszczy Białowieckiej” (oznaczona kolorem czarnym) długość: 15 km.

5. Wiaty z miejscami ogniskowymi

- w Hajnówce:
 - **miejsce ogniskowe przy Dworcu Kolejek Leśnych,**
- w leśnictwie Postołowo:
 - **miejsce ogniskowe Lipiny**
 - **miejsce ogniskowe Stacja Kolejek Leśnych w Postołowie,**
- w leśnictwie Sacharewo:
 - **miejsce ogniskowe Judzianka,**
- w leśnictwie Łozice:
 - **miejsce ogniskowe Łozice,**
- w leśnictwie Długi Bród:
 - **miejsce ogniskowe przy Stacji Kolejek Leśnych w Topile.**

6. PARKINGI AKTYWNEGO UDOSTĘPNIENIA LASU (AUL)

Wyposażone są w miejsca parkingowe, urządzenia do aktywności fizycznej i ławostoły do odpoczynku.

Nadleśnictwo Hajnówka prowadzi edukację leśną. Podstawowa działalność edukacyjna skierowana jest do dzieci, uczniów i studentów jednostek oświatowych z terenu działania jednostki oraz grup z kraju i z zagranicy. Prowadzona jest przez cały rok.

Formy organizowanych zajęć to: lekcje terenowe, spotkania w placówkach oświatowych, wycieczki po ścieżkach edukacyjnych, edukacyjne przejazdy wąskotorową kolejką leśną, wykłady i prelekcje w sali konferencyjnej i innych obiektach nadleśnictwa.

Obiekty wykorzystywane do tego typu działań w Nadleśnictwie Hajnówka to izba edukacyjna, sala multimedialna, punkty edukacyjne, ścieżki edukacyjne, obszary leśne i obiekty historyczne przy siedzibie nadleśnictwa, ekspozycja dotycząca historii kolejek wąskotorowych w Puszczy Białowieskiej, Szkołka Leśna w Budach, oraz planowany do otwarcia w I półroczu 2025 roku Ośrodek Edukacji Leśnej. Ośrodek wyposażony będzie w salę multimedialną z dużym ekranem projekcyjnym, dostosowany będzie do prowadzenia zajęć edukacyjnych, prelekcji, wykładów dla większej liczby osób. W części Ośrodka znajdowała się będzie też kasa biletowa oraz poczekalnia Leśnych Kolejek Wąskotorowych.

W 2025 roku odbędą się zajęcia terenowe: spacery tematyczne po lesie z leśnikiem, rajdy, biegi, gry terenowe; warsztaty z dziećmi i młodzieżą; pogadanki; wycieczki z przewodnikiem na ścieżce edukacyjnej; konkursy i wystawy; akcje i imprezy okolicznościowe własne, np. *Zima z Leśnikiem – ferie zimowe, Piknik Leśny, Dzień Roślin, Festiwal Sadzonek, Wieczór z Ćmami, Las Do Góry Nogami – wieczór z nietoperzami, Noc sów, Wakacje z leśnikiem, Rajd Rowerowy Szlakiem Bioróżnorodności, Rykowisko, Warsztaty Mykologiczne, warsztaty wielkanocne i bożonarodzeniowe* itd.

Pracownicy nadleśnictwa, jak co roku, wezmą udział w imprezach organizowanych wspólnie z innymi podmiotami, tj.: *Starostwem Powiatowym w Hajnówce, Urzędem Miasta w Hajnówce, Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Hajnówce, Stowarzyszeniem Samorządów Euroregionu „Puszczy Białowieskiej”, Lot – Centrum Turystyki Regionu Puszcza Białowieska, Polską Federacją Nordic Walking, Aresztem Śledczym w Hajnówce, Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Białymstoku, Polskim Czerwonym Krzyżem, Hajnowskim Domem Kultury, Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Hajnówce, jednostkami naukowymi, m.in. Instytutem Badawczym Leśnictwa, Politechniką Białostocką i Instytutem Biologii Ssaków PAN, SGGW w Warszawie i wieloma innymi.* Ponadto naszym partnerem w edukacji i promocji są jednostki oświatowe z terenu działania nadleśnictwa oraz organizacje pozarządowe, z którymi współpracujemy na mocy porozumień.

Planowane wspólne wydarzenia w 2025 roku to: *Jarmark Żubra; Hajnowska Dwunastka; Plener Rzeźby w Drewnie; Puchar Polski Nordic Walking; Bieg Rodzinny połączony z biegiem na orientację „Wytrop żubra na szlaku”; Półmaraton Hajnowski; Ultra Maraton Duch Puszczy; Hajnowska Dwunastka, konkursy organizowane w jednostkach oświatowych; akcje ogólnopolskie jak np. sadzenia lasu, sprzątania lasu,*

Sadzonka za Krew, Choinka dla Życia; inne imprezy i wydarzenia niecykliczne do współrealizacji, do których nadleśnictwo zostanie zaproszone w ciągu roku.

Działania edukacyjno-promocyjne będą promowane przez media lokalne, tj. *Kurier Poranny, Gazeta Współczesna, Telewizja „Podlasie”, Telewizja Kablowa Hajnówka*, a przy imprezach wyższej rangi także media regionalne tj. Radio Białystok, TVP3 Białystok. Informacje te będą także umieszczane na stronie internetowej oraz facebook nadleśnictwa i współorganizatorów, plakatch, na stronach internetowych lokalnych serwisów informacyjnych, np. www.hajnówka.naszemiasto.pl.

Planowany jest też udział w imprezach organizowanych przez inne jednostki Lasów Państwowych w formie stoiska Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcza Białowieska”.

Obiekty edukacyjne w Nadleśnictwie Hajnówka:

▪ SKANSEN KOLEJEK WĄSKOTOROWYCH

Skansen Kolejek Wąskotorowych przy Dworcu Kolejek Leśnych składa się z eksponatów zabytkowej infrastruktury kolejek wąskotorowych, tj.: parowóz z wagonami, tendery (integralne części parowozu służących do przewozu wody i drewna z lat 1918-1920), węglarka i piaskarka oraz platforma, a także zestaw kłonicowy typu niemieckiego wyprodukowany w 1952 oraz typu polskiego z 1948. Skansen jest doskonałym miejscem do prowadzenia zajęć na zarówno dla najmłodszych na temat wąskotorowych kolejek leśnych, jak i młodzieży na temat historii przemysłowego wykorzystania kolejek w Puszczy Białowieskiej, zamienionego w latach 90-tych na funkcję turystyczną i edukacyjną.

▪ LEŚNY ZAULEK HISTORYCZNY

„Leśny Zaulek Historyczny” to punkt edukacyjny przy siedzibie Nadleśnictwa składający się z 3 wiat wystawowych przedstawiających zagadnienia związane z leśnictwem, łowiectwem, historią miasta Hajnówka i kolejek leśnych.

▪ IZBA EDUKACYJNA W BUDYNKU NADLEŚNICTWA

Izba edukacyjna wyposażona jest w sprzęt multimedialny, plansze, instalacje reliefowe, płaskorzeźby przedstawiające tropy zwierząt oraz cykl rozwojowy modraszka. Przekrój przez mrowisko pozwala prześledzić zwyczaje ekologiczne modraszka i mrówek. W izbie są też tablice magnetyczne do zabaw edukacyjnych. Izba umożliwia prowadzenie zajęć bądź też pokazów dla grupy do 40 osób.

▪ PUNKT EDUKACYJNY „TRADYCJE PSZCZELARSKIE MIESZKAŃCÓW PUSZCZY BIAŁOWIESKIEJ”

Zlokalizowany za budynkiem Nadleśnictwa punkt edukacyjny złożony jest z dwóch wiat poświęconych tematyce pszczelarskiej wraz z ekspozycją związaną z bartnictwem.

- **SZKÓŁKA LEŚNA W BUDACH**

Obiekt wykorzystywany jest salę, gdzie znajduje się projektor i ekran do prowadzenia zajęć edukacyjnych, warsztatów i wydarzeń edukacyjno-promocyjnych.

- **SALA MULTIMEDIALNA W BUDYNKU NADLEŚNICTWA**

Sala multimedialna wyposażona jest w sprzęt multimedialny, stoły i krzesła umożliwiające prowadzenie zajęć, warsztatów bądź też pokazów dla grupy do 45 osób.

Tomasz Ginszt
Nadleśniczy

/dokument podpisany elektronicznie/